

УДК 725.381:711.4

*к. арх., доц. КНУТД, Кисіль С. С.
доц. «ДІМ», КНУТД, Чебикіна М. В.
ст. викладач «ДІМ», КНУТД, Антоненко І. В.*

ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗМІЩЕННЯ БАГАТОПОВЕРХОВИХ ПЕРЕХОПЛЮЮЧИХ АВТОСТОЯНОК У СКЛАДІ ДОРОЖНЬО- ТРАНСПОРТНИХ ВУЗЛІВ НАЙКРУПНІШИХ МІСТ

Анотація: у статті надається аналіз розміщення багатоповерхових перехоплюючих автостоянок (далі – БПА) на території дорожньо-транспортних вузлів зон зовнішнього транспорту найкрупніших міст (далі – НМ) України.

Ключові слова: багатоповерхова перехоплююча автостоянка, дорожньо-транспортний вузол, легкові автомобілі, найкрупніше місто.

Постановка проблеми. Із зростанням у 90-х рр. кількості автотransпортних засобів, в Україні почав відбуватися процес «вибухової автомобілізації». Це стало призводити до збільшення заторів, у першу чергу, у «години пік», зниження пропускної спроможності під'їзних шляхів до центральної частини міста, адміністративно-ділових районів у тому числі, паркування автомобілів на проїжджих частинах вулиць, газонах, тротуарах, у житлових дворах, тощо.

Одним із варіантів розвантаження міста від автомобілів що в'їжджають до його структури з міст-супутників, передмість, тощо є їх тимчасове зберігання у багатоповерхових перехоплюючих автостоянках (стоянка, розташована поблизу транспортних шляхів прямування населення з місця проживання до місця здійснення трудової діяльності. Призначена для розвантаження центральної частини в приміській і периферійній зонах, шляхом зберігання автомобілів із пересадкою на внутрішньоміський пасажирський транспорт) на території дорожньо-транспортних вузлів (далі – ДТВ).

У свою чергу, ДТВ окрім розв'язки руху транспортних, пішохідних потоків є насиченими функціями: пересадочного вузла різних видів транспорту, торгово-розважального, багатофункціонального центрів, тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження містобудівної організації багатоповерхових споруд для зберігання легкових автомобілів розкриті у роботах дослідників близького зарубіжжя – Е. М. Хевельова, В. В. Шештокаса, Г. Є. Голубєва, Б. Ф. Сереброва, [1, 2, 3, 4, 5] та вітчизняних – М. М. Христюка, Є. О. Рейцена, О. І. Осетріна, О. В. Стельмаха та ін. [6, 7].

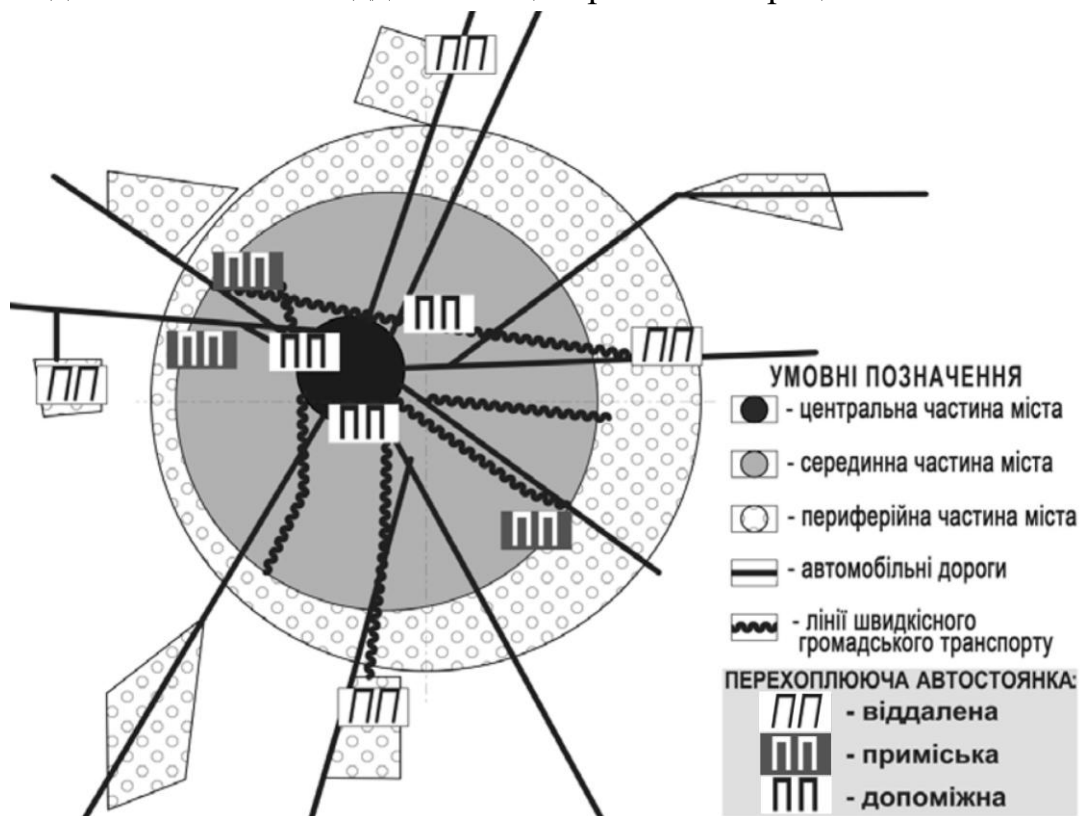
Метою статті є аналіз містобудівних планувальних схем розміщення багатоповерхових перехоплюючих автостоянок на території ДТВ зон зовнішнього транспорту найкрупніших міст України.

Виклад основного матеріалу. У залежності від наближення до центру та від конфігурації ДТВ, виникають різноманітні схеми їх функціональної і планувальної організації, у тому числі з багатоповерховими перехоплюючими автостоянками.

Основним функціональним призначенням зазначених споруд є розвантаження міст, шляхом організації тимчасового зберігання автомобілів автовласників-гостей, що приїжджають з передмість.

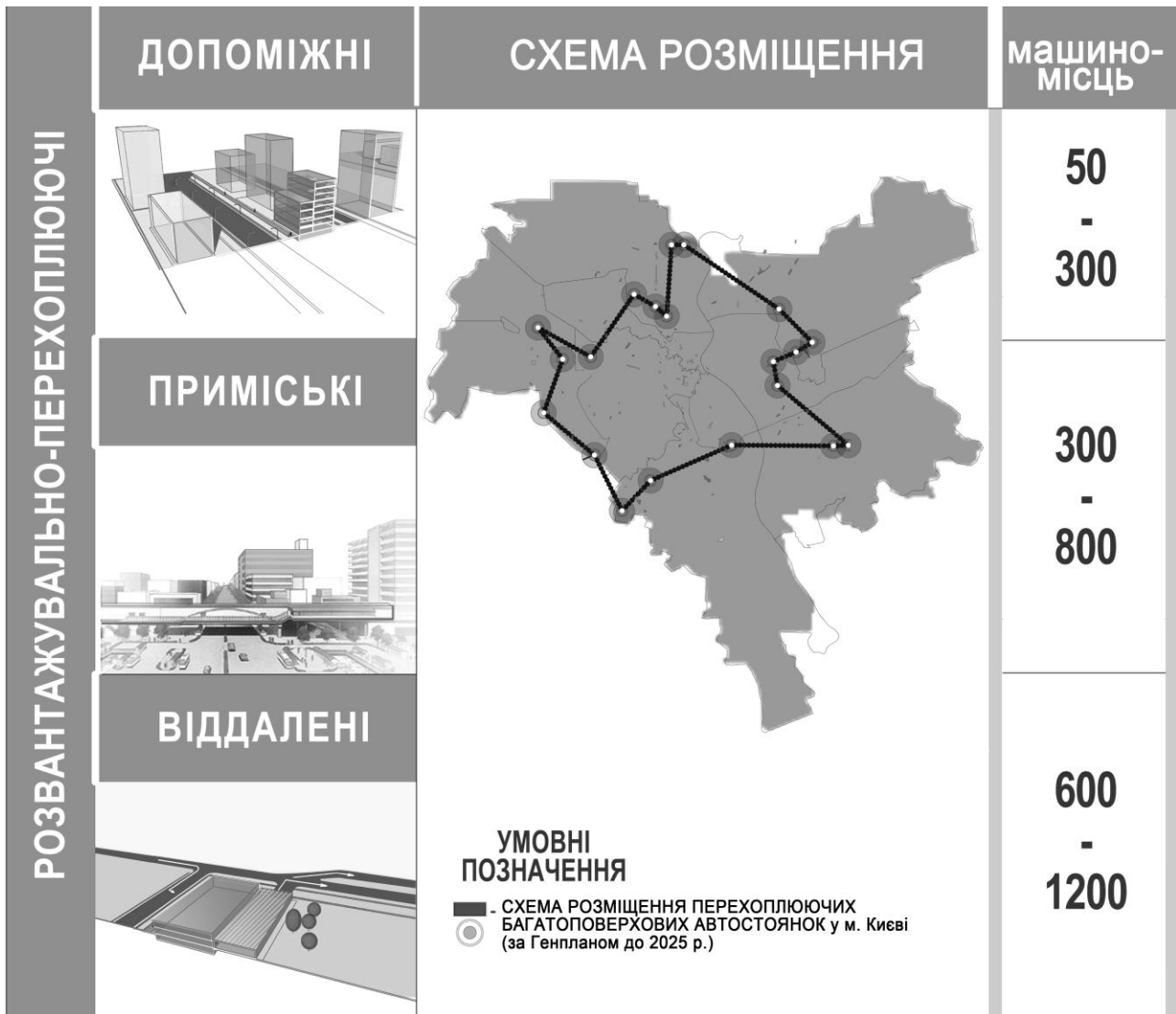
Розвантажувально-перехоплюючі багатоповерхові автостоянки за розміщенням у визначених зонах НМ поділяються на (рис. 1):

- *допоміжні* – розташовані на межі центральної зони міста і такі, що обслуговують поїздки з розміщених поблизу районів до його центру;
- *приміські* – розташовані на межі міста або у найближчому передмісті та такі, що обслуговують щоденні поїздки на роботу з передмість до центру;
- *віддалені* – виносяться до громадського центру поселення супутника і мають швидкісний зв'язок з віддаленим центром агломерації.

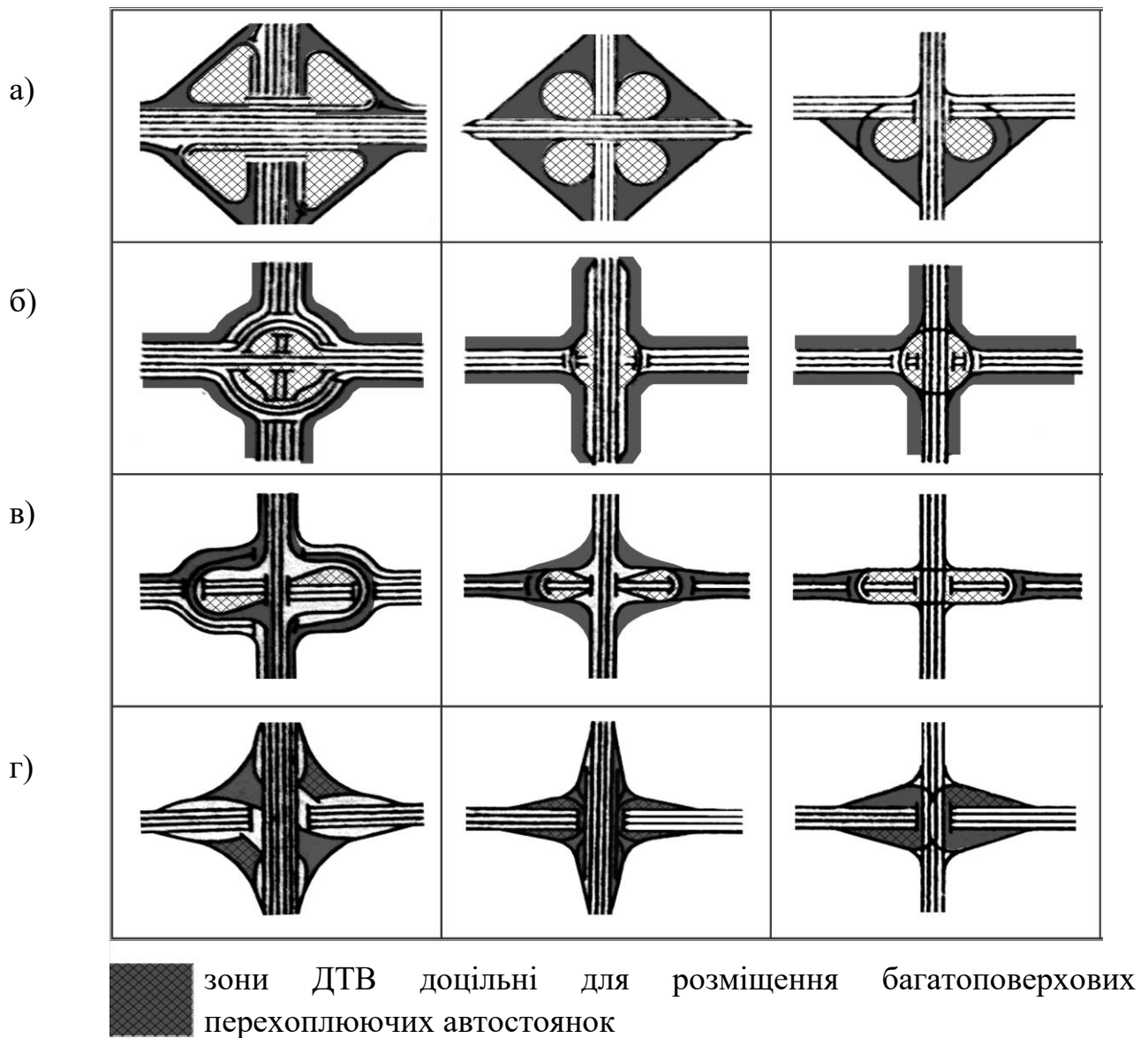
Рис. 1 Класифікація перехоплюючих автостоянок за розміщенням у структурі міста

У залежності від наближення до центру, від конфігурації ДТВ, типів перетинів магістральних вулиць і доріг, змінюється місткість та планування багатоповерхових перехоплюючих автостоянок (рис. 2).

Рис. 2 Пропозиції з містобудівної типології перехоплюючих багатоповерхових автостоянок

При організації планування ДТВ важливим є доцільне розміщення багатоповерхових перехоплюючих автостоянок. Розміщувати БПА необхідно в зонах під'їздів до ДТВ, а не в їх структурі. Оскільки це може впливати на загальне перевантаження їх роботи та стати причиною утворення заторів, транспортних колапсів, тощо. Тому, незважаючи на тип перетинів магістральних вулиць і доріг: «конюшинові», кільцеві, петельні, ромбоподібні, лінійні, комбіновані, тощо, розміщувати БПА необхідно на в'їздах-виїздах до дорожно-транспортних вузлів (рис. 3).

Рис. 3 Варіанти розміщення багатоповерхових перехоплюючих автостоянок на території дорожньо-транспортних вузлів в структурі різних типів перетинів магістральних вулиць і доріг:
а) «конюшинові»; б) кільцеві; в) петельні; г) ромбовидні

Висновки. Доведено, що розміщувати більшу кількість машино-місць на ділянці економічно доцільно у багатоповерхових автостоянках. Способом же розвантаження міст від автомобілів, що в'їжджають до них з міст-супутників є організація на в'їздах-виїздах у ДТВ багатоповерхових перехоплюючих автостоянок різного планування та функціонального насичення.

Крім того, перехоплюючі автостоянки впливають на економічний розвиток міста і можуть стати джерелами прибутку, за рахунок супутніх сервісів. Важливим фактором є те, що вони мають значний вплив на екологічне середовище міста, зменшуючи кількість викидів забруднюючих речовин в атмосферу від автомобілів, що перехоплюються.

Література:

1. Хевелев Э. М. Проектирование городских гаражей: учеб. пособие / Э. М. Хевелёв. – М.: Гос. изд-во лит. по стр-ву, архитектуре и строит. материалам, 1961. – 183 с.: ил., табл.
2. Шештокас В. В. Гаражи и стоянки: учеб. пособие для вузов / В. В. Шештокас, В. П. Адомавичюс, П. В. Юшкявичюс; под общ. ред. В. В. Шештокаса. – М.: Стройиздат, 1984. – 214 с., ил.
3. Голубев Г. Е. Автомобильные стоянки и гаражи в застройке городов: научное издание для архитекторов и проектировщиков / Г. Е. Голубев. – М.: Стройиздат, 1988. – 252 с.: ил. – ISBN 5-274-00183-1.
6. Пособие по размещению автостоянок, гаражей и предприятий технического обслуживания легковых автомобилей в городах и других населенных пунктах (к СНиП II-60-75*) / разработ. Н. М. Христюк, Ю. В. Авдеев, В. К. Сторчевус [и др.]: Киев НИИП градостроительства. – М., Стройиздат, 1984. – 108 с.
7. Стельмах О. В. Містобудівні принципи формування місць паркування легкових індивідуальних автомобілів в крупних та найкрупніших містах України (на прикладі м. Києва): автореф. дис. ... канд. арх.: 18.00.04 / О. В. Стельмах. – К., 2002, – 21 с.

Аннотация

В статье дается анализ размещения многоэтажных перехватывающих автостоянок на территории дорожно-транспортных узлов зон внешнего транспорта крупнейших городов Украины.

Ключевые слова: многоэтажная перехватывающая парковка, дорожно-транспортный узел, легковые автомобили, крупнейший город.

Abstract

The article describes an analysis of the location of multi-storey intercepting parking lots on the territory of road transport nodes of external transport zones of the largest cities of Ukraine.

Key words: multi-storey interception parking, road and transport junction, cars, the largest city.

Ph.D, association professor **Kysil S.**
association professor **Chebykina M.**
ст. викладач Antonenko I.

Location of the multistorey parking garages in part of the transport hub in the largest cities